

**МИНЕРАЛОШКЕ
КАРАКТЕРИСТИКЕ СТЕНА
ЛИТОСФЕРЕ**

**Литосфера – чврсти спољашњи
омотач Земље - је изграђена од
различитих врста стена**

**- природних асоцијација
минерала, одређеног
састава и склопа**

Минерали представљају

Чврста тела неорганског порекла, одређеног хемијског састава (који се може представити емпиријском или структурном формулом) и тачно одређене унутрашње грађе

Петрогени минерали

који улазе у
састав стена

Рудни минерали

Хемијски састав минерала

Силикати

Оксиди

Карбонати

Сулфиди

Сулфати...

Вода у минералима:

Механички уклопљена

Хигроскопна

Колоидна

опал $\text{SiO}_2 \times n\text{H}_2\text{O}$

Кристална

гипс $\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$

Конституциона

мусковит $\text{K}(\text{Al}_2\text{Si}_3\text{O}_{10})(\text{OH})_2$

Кристали

правилног облика,
као последицом
правилног распореда
јона у кристалној
решетки

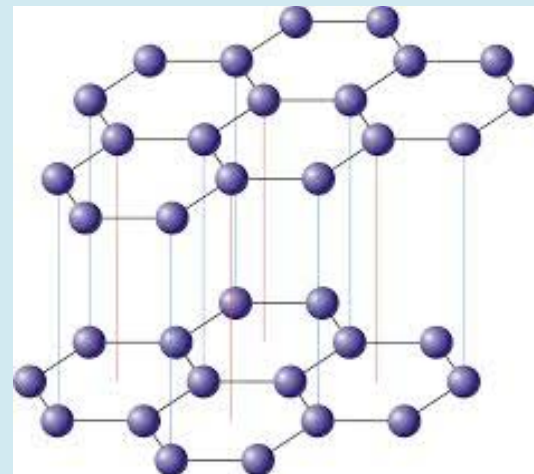

Аморфни минерали
Неправилна унутрашња
грађа, неправилан
спољашњи облик

Полиморфизам

Графит

Дијамант

Изоморфизам

Плагиокласи

Албит

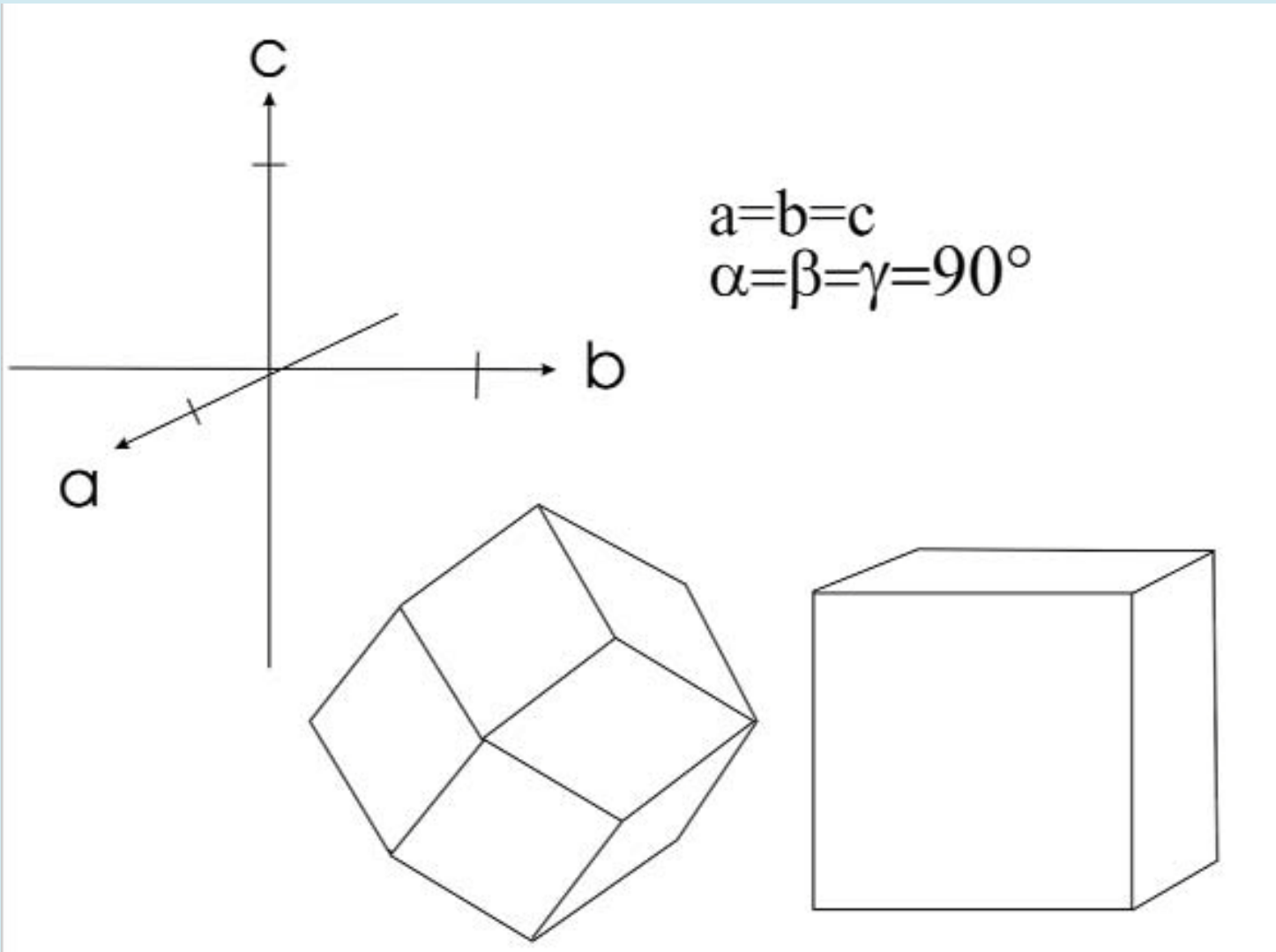
Анортит

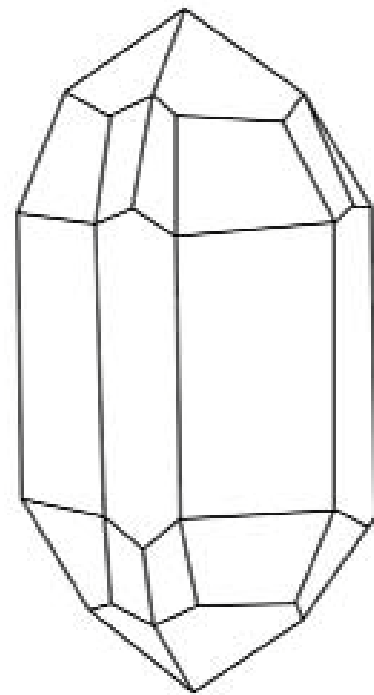
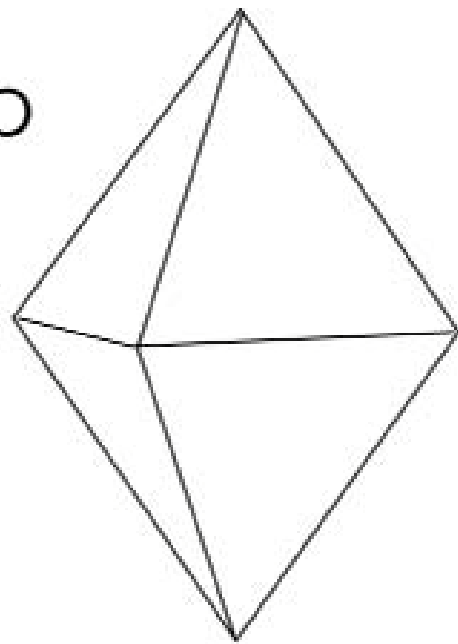
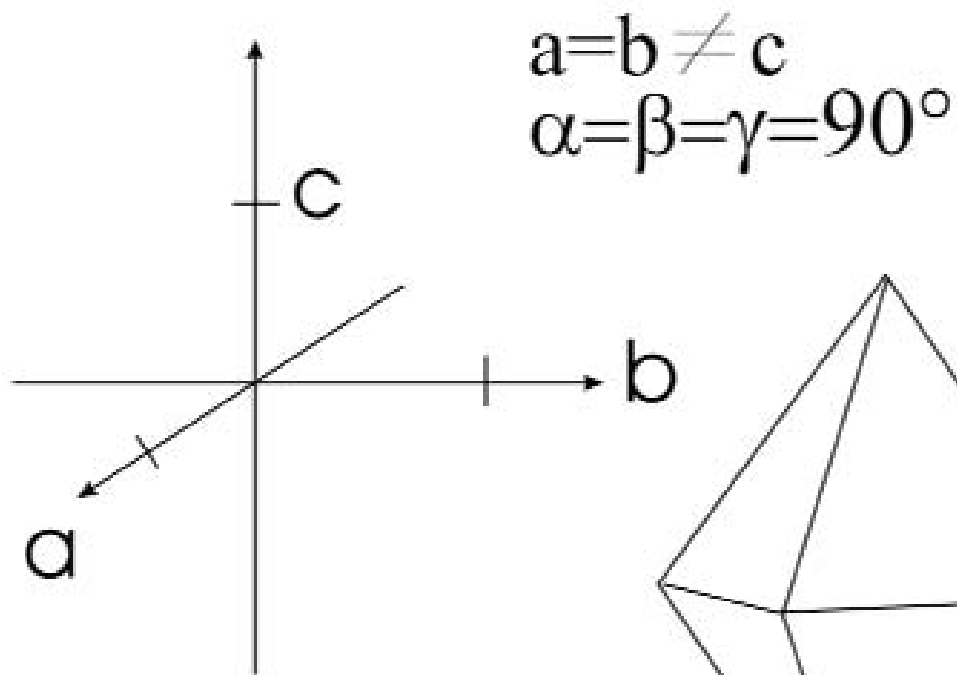

Системе кристализације

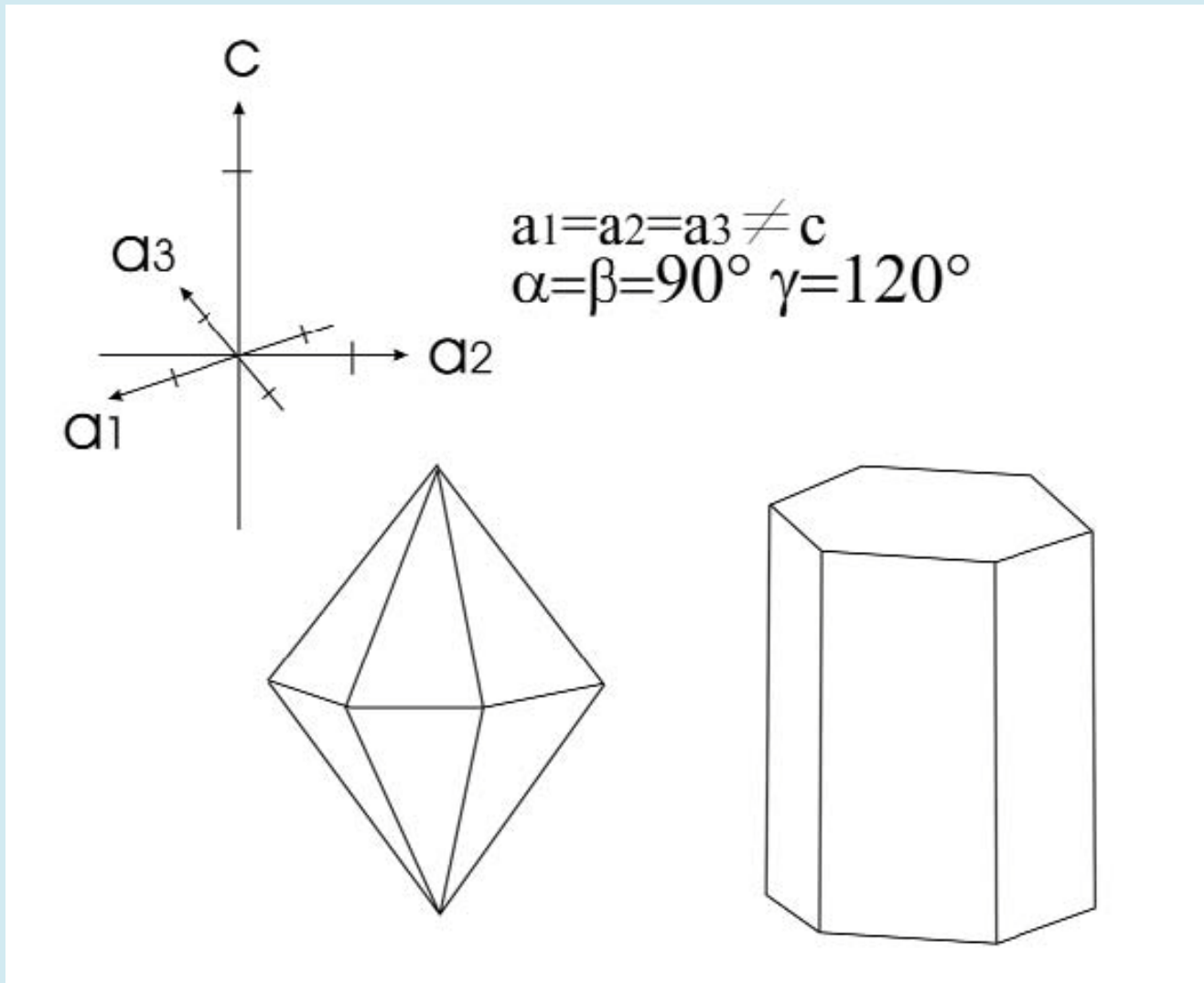
Тесерална система

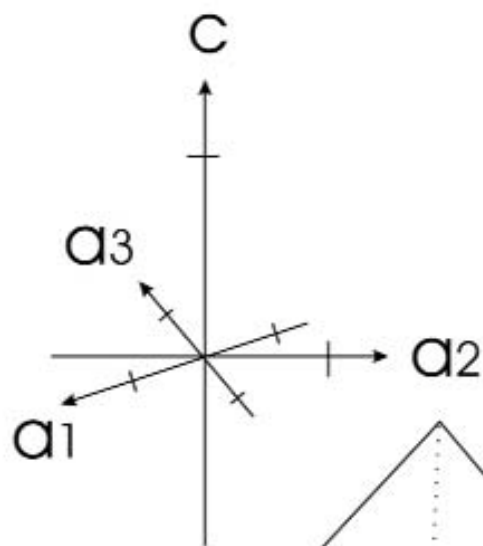
Тетрагонална система

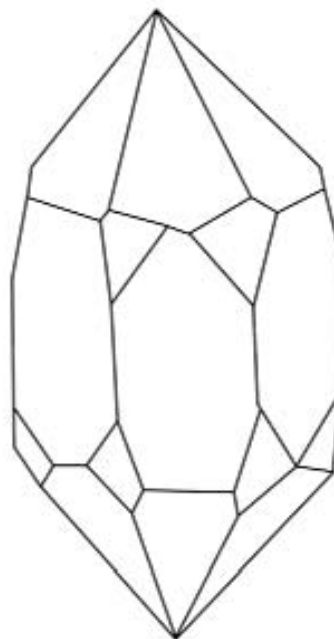
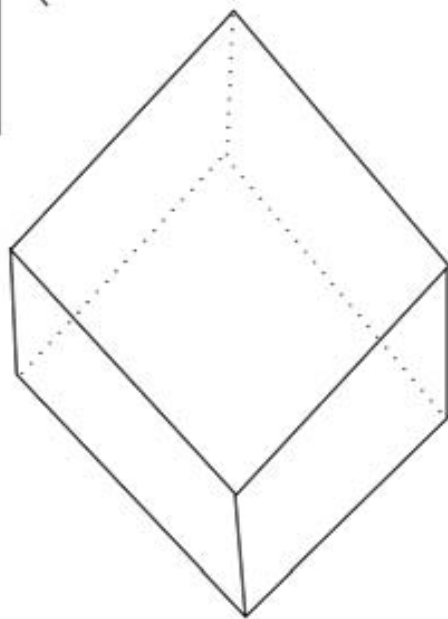
Хексагонална система

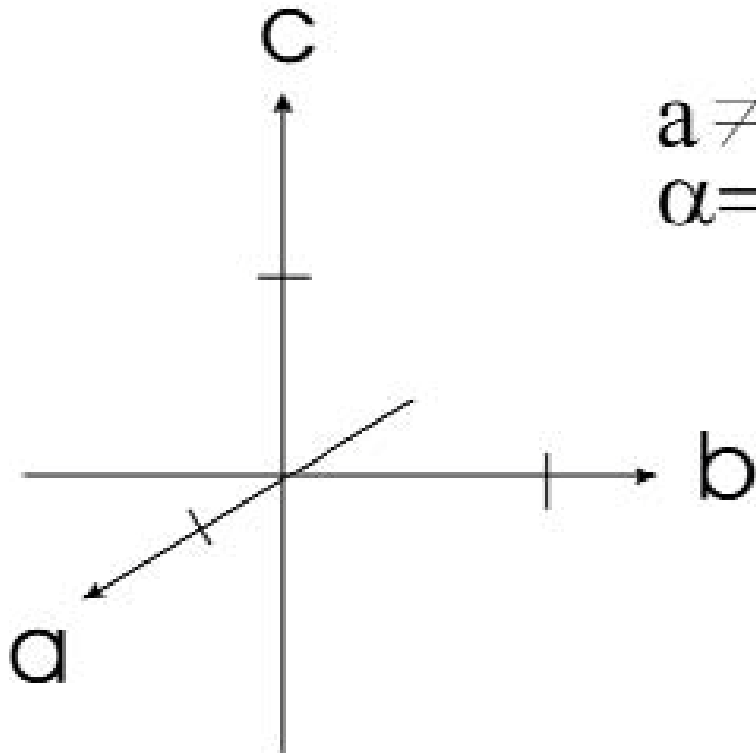
Ромбодарска система

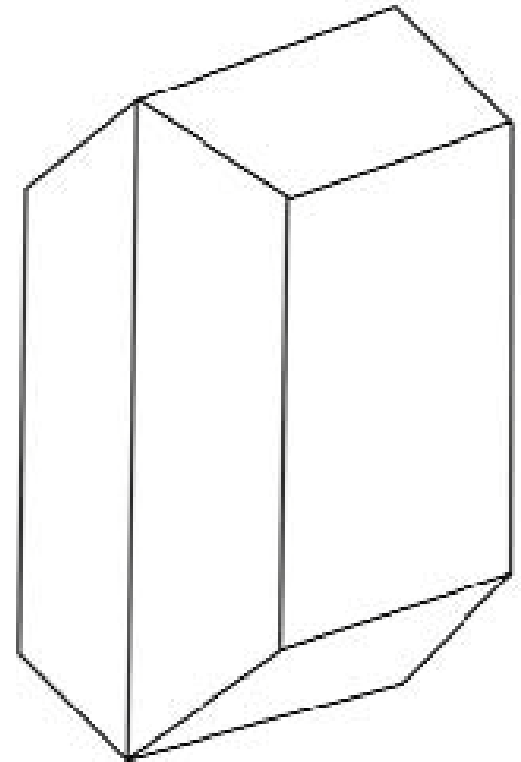
$$a_1 = a_2 = a_3 \neq c$$
$$\alpha = \beta = 90^\circ \quad \gamma = 120^\circ$$

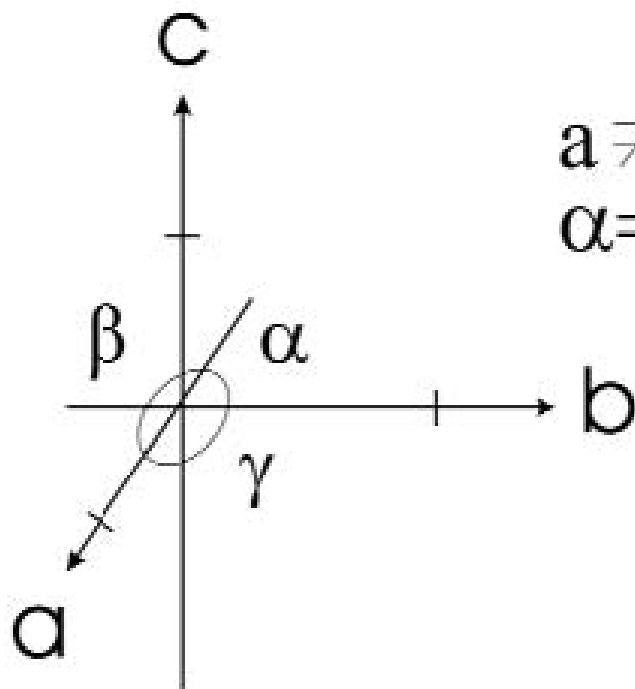
Ромбична система

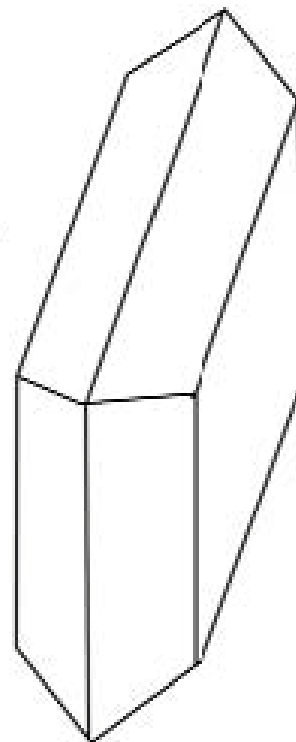
$$a \neq b \neq c$$
$$\alpha = \beta = \gamma = 90^\circ$$

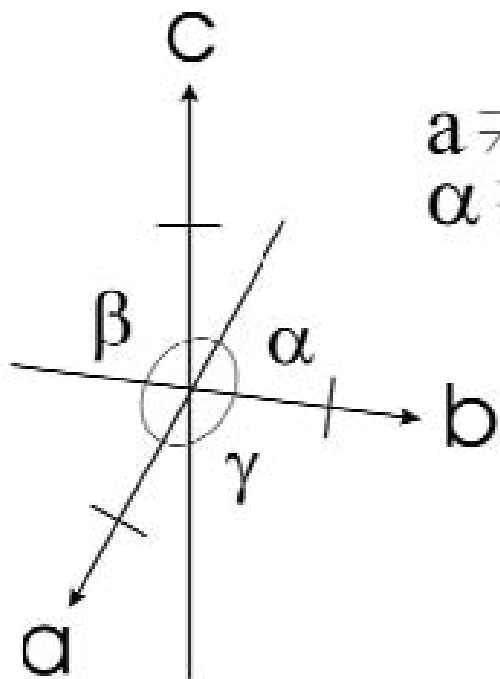
Моноклинна система

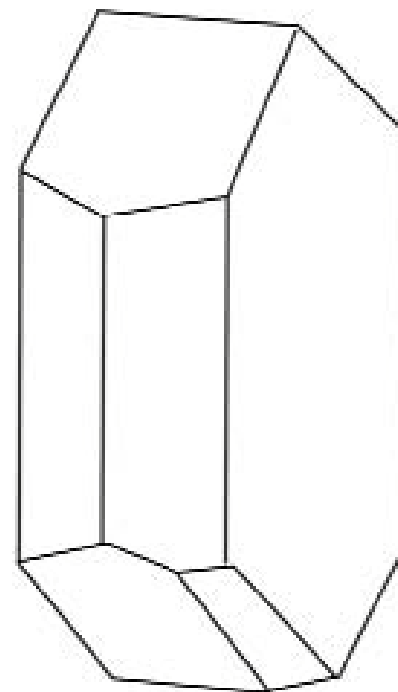
$$a \neq b \neq c$$
$$\alpha = \gamma = 90^\circ \quad \beta \neq 90^\circ$$

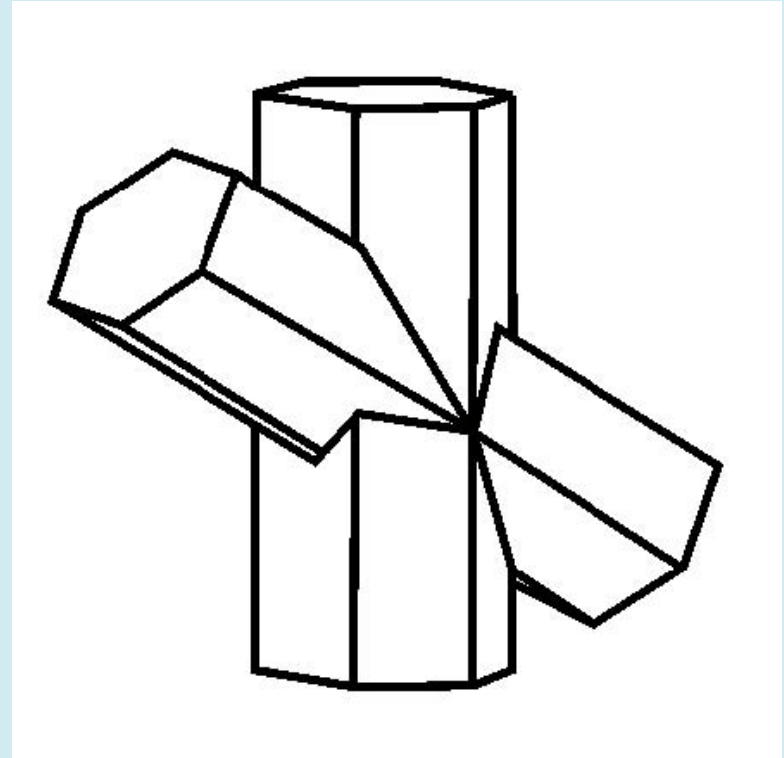
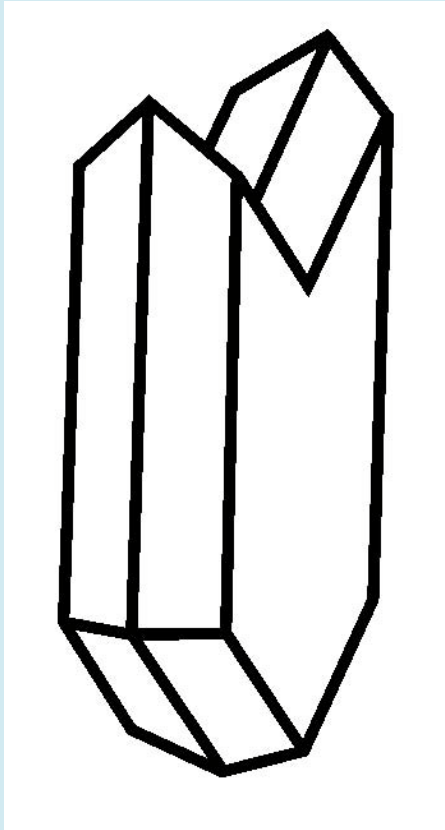
Триклиннична система

$$a \neq b \neq c$$
$$\alpha \neq \beta \neq \gamma \neq 90^\circ$$

Кристални близанци

Физичке особине минерала

Боја

Идиохроматска

Алохроматска

Псеудохроматска

Огреб

Боја праха

Сјајност
дијамантска

стакласта

масна

седефаста

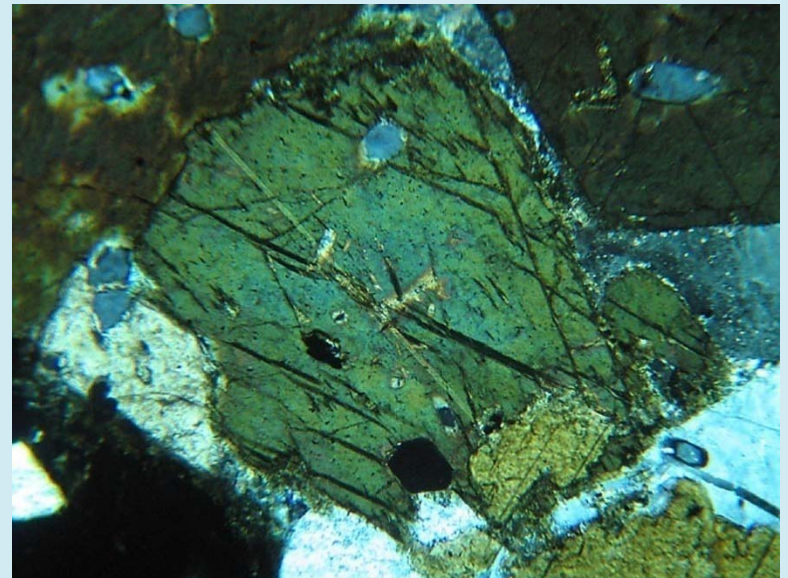
свиласта

металична

Цепљивост

Тврдина минерала

Мосова скала

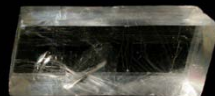
1. Талк

2. Гипс

3. Калцит

4. Флуорит

5. Апатит

1. Ортоклас

2. Кварц

3. Топаз

4. Корунд

5. Дијамант

- Еластичност
- Густина
- Магнетичност
- Електричне особине
- Радиоактивност

Физиолошке особине

- Укус
- Мирис
- Опип

Постанак минерала

Магматски – пирогени из магме или лаве

Пнеуматолитски посредством гасова

Хидротермални из топлих раствора

Хидатогени из хладних раствора

Биогени посредством организама

Метаморфни преображајем постојећих